Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Can Gemir

Dosrius

Ubicació

Comarca:	Maresme
Lloc/Adreça:	Veïnat de Gemir, 1 - Zona de Dosrius
Emplaçament	Al sud-oest del nucli urbà, a llevant dels polígons industrials dels Alocs i de la Surera
Alçada:	123m

Coordenades:

Latitud:	41.58245
Longitud:	2.3968
UTM Est (X):	449719
UTM Nord (Y):	4603593

Classificació

Número de fitxa	08075-80
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Gòtic Modern Popular
Segle	XVI
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Número inventari	IPAC 8540
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. Cad.: 001517300DG40D
Autoria de la fitxa	Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa:	dl., 11/12/2017 - 01:00

Descripció

Masia aïllada formada per tres cossos adossats que li proporcionen una planta irregular. El volum principal és de planta rectangular, amb la coberta de teula àrab d'un sol vessant i distribuït en planta baixa i pis. La façana principal, orientada a migdia, presenta un portal d'accés d'arc de mig punt adovellat, amb els brancals bastits amb carreus de pedra. Damunt seu hi ha una finestra d'arc conopial trilobulat amb rosetes a les impostes, els brancals bastits amb carreus de pedra i l'ampit motllurat. Al costat de llevant hi ha un contrafort bastit en pedra i dues finestres rectangulars, amb els emmarcaments pintats i els ampits motllurats. Adossat a la banda de ponent hi ha un altre volum de planta rectangular, amb la coberta de teula àrab de dues vessant disposada a diferent nivell i distribuït en dos nivells. Presenta una finestra rectangular amb els brancals bastits amb carreus de pedra, la llinda plana gravada amb una creu i l'ampit motllurat. Destaca la façana de ponent, amb un portal d'obertura irregular emmarcat amb carreus de pedra i una finestra rectangular al pis amb el mateix tipus d'emmarcament. En darrer terme, adossat a la façana de migdia d'aquest volum, hi ha un cos rectangular amb coberta de teula d'un sol vessant, i organitzat en un sol nivell. Destaca una galeria d'arcs de mig punt a la façana de migdia. La construcció està bastida en pedra de diverses mides lligada amb morter de calç. Els paraments conserven restes del revestiment arrebossat que les cobria. Davant la façana principal, delimitada per un mur amb contraforts, hi ha l'era. A la banda de llevant, prop de la masia, hi ha una gran bassa de planta rectangular, un safareig i una font amb pica datada l'any 1882.

Observacions:

Altres denominacions relacionades amb l'edifici: can Geimir, can Jaumí, can Jamí. Una de les imatges ha estat extreta de l'Inventari del patrimoni històric, arquitectònic i ambiental de Dosrius, elaborat per la Diputació de Barcelona l'any 2005.

Història

En el fogatge de l'any 1497 apareix el topònim "Getimir", tot i que no es pot assegurar que faci referència a la masia. La primera referència documental relacionada amb la masia apareix en el fogatge de l'any 1515, on es menciona en Bernat Gemmir. Posteriorment, en una relació de les cases que existien a Dosrius consultada a finals del segle XIX pel rector Gaietà Viaplana. En aquest document consta que tant l'any 1632 com el 1897 hi havia una casa anomenada "Gemmir" dins del veïnat de Dosrius. Posteriorment, en una llibreta datada l'any 1779 "per passar a fer revista de terres y vinyes de Dosrius y Canyamars", hi apareix diverses vegades citada la "Vinya de Jamí" o "Jammí", tot i que en cap moment es fa referència directa a l'edifici. Encara dins del segle XVIII, els noms "Genmi" i "Gemi" apareixen citats en les "Llibretes per cobrar lo reial cadastro de dosrius y cañamas del primer ters de 1786", i també en les posteriors fins l'any 1792. Posteriorment, la masia apareix grafiada en un plànol cadastral dels termes de Dosrius i Canyamars elaborat l'any 1853. Pel que sembla, el mas va ser propietat dels marquesos de Castelldosrius fins als anys 70 del segle XX. L'any 1936, l'ajuntament de Dosrius va decidir apropiar-se de la finca per destinar-la a col·lectivització. En aquell moment era propietat del marquès de Castelldosrius Fèlix de Sentmenat i Güell (Gran d'Espanya i Marquès de Benavent). La finca estava valorada en 85.000 pessetes. Segons les fonts orals, la masia va tenir masovers des de principis del segle XX fins que fou venuda a un propietari de Cabrera de Mar. A finals del segle XX, una part de les terres de la finca fou venuda i integrada als terrenys dels polígons industrials propers a la masia, quedant deshabitada.

Bibliografia

ALSINA I BOIX, Neus; JUBANY I PINÓS, M. Àngels (1995). Una ullada al passat: història gràfica de Dosrius, Canyamars i el Far (1900-1975). [Dosrius]: Ajuntament de Dosrius, p. 77. ALSINA, N.; CALONGE, R.; CUSPINERA, L.; JUBANY, M.A.; LACUESTA, R. (2005). Inventari del patrimoni històric, arquitectònic i ambiental de Dosrius. [Barcelona: Diputació de Barcelona, Ajuntament de Dosrius], Núm. Ref.: I.RR.11/091. RAMIS NIETO, Josep. "Apunts per a una història de la guerra civil a Dosrius (1936-1939)". A Dosrius. Una visita al passat. 1-6 d'abril de 2017. Bloc. Accés el 27 de setembre de 2017. RAMIS NIETO, Josep. "Cases a Dosrius (1632-1897)". A Dosrius. Una visita al passat. 1 de novembre de 2017. Bloc. Accés el 27 de setembre de 2017. SUBIÑÀ I COLL, Enric (2017). "Dosrius i Canyamars a l'edat mitjana. Una terra de pagesos". Duos Rios, núm. 3, p. 27.